

(המשך מעמוד 33)

הדבר בא להצטיק. מי זה יעלה על דעתו שאמריקה תומכת בעיראק הרדיקלית? הרי זה פרי דמיונו החולני של הקנאי השיעי המטורף! אלא שגיל מודיקן, כמו אנשים טובים רבים בצמרת הישראלית, טעה. ארצות-הברית אינה תומכת בעיראק בגלוי. אך ברור כי אהדתה הסמויה — ואולי גם עזרתה הסמויה — נתונות לבגדאד.

הדבר אינו גובע רק מן הסיכסוך האיראני-אמריקאי והועם על פרשת בני-הערובה. הוא גם גובע מן הקשרים הרבים שנוקמו, מתחת לפני השטח, בין ארצות-הברית ועיראק בשנים האחרונות. בניגוד לישראלים, יודעים האמריקאים כי אכן היתה תפנית עמוקה בעיראק, וכי אפשר עכשיו, לעשות עימה עסקים — ולא רק בשטח הכלכלי.

מכאן הועם העצום של האמריקאים על הפטפטת של מנחם בגין ושות' שדיברו השבוע על ברית צבאית אמריקאית-ישראלית, המכוונת נגד עיראק. כוונותיה של אמריקה הן שונות לגמרי. אמריקה יודעת שמצריים מבודדת, ושוב אין לה השפעה ישירה בעולם הערבי. היא גם יודעת שתהליך קמפ-דייוויד מיצה את עצמו. היא מחפשת אלטרנטיבות. עיראק מתונה, כמגינה על נסיכויות הנפט ועל היציבות במפרץ הפרסי, יכולה להיות נכס אמריקאי חשוב.

מאותה הסיבה מתיחסת ברית-המועצות בקרירות גוברת והולכת אל עיראק. עם פרוץ המלחמה היא הכריזה על נייטרליותה וקראה לשני הצדדים להתפשר. באין ברירה היא מספקת חלפים לצבא העיראקי, כדי למנוע קרע. אך באותה השעה היא מספקת כמויות גדולות של נשק לסוריה, יריבתה של עיראק. השבוע הסתלקו או סולקו היועצים הסובייטיים מעיראק.

כך נוצר מצב כמעט אבסורדי. הסובייטים מתפללים בכתר ליבם להצלחת האיראנים, המצויידים בנשק אמריקאי. האמריקאים מקווים להצלחת העיראקים, המצויידים בנשק סובייטי.

כאשר נתקד, מיג' עיראקי בפאנטום איראני, העיר השבוע פרישן ערבי, האמריקאים מתפללים לניצחון המיג'.

תעלומה 5: מה היתה כוונת סדאם?

הוא התכוון לנהל מלחמת-בזק — בליק-קריג קלאסי, בנוסח ישראל ביוני 1967. גם תוכנית-המבצע — התקפת-פתע על בסיסי-האוויר האיראניים — גזורה על פי הנסיון הישראלי.

כריאליטי, הציג לעצמו סדאם יעדים סבירים. מינימום: לתפוס את השטחים שנגזלו מעיראק. אם אפשר: לתפוס את איזורי-הנפט האיראני, שאוכלוסייתו ערבית. המכסימום: להפיל את מישטרו של חומייני ולהשליט באיראן מישטר נוח יותר לעיראק.

תעלומה 6: האם זה נכשל?

אין ספק שתוכנית זו נכשלה. סיבת הכישלון, כמו תמיד: מחדל מודיעיני.

מחדל זה אינו עיראקי בלבד. הוא גם מחדל אמריקאי. השבוע הודו האמריקאים שנכשלו כישלון חרוץ בהערכת היכולת שנותרה לאיראן. חקירה ראשונה גילתה כי המודיעין האמריקאי באיראן לוקה גם באמצעים טכניים וגם בסוכנים. נראה כי ערב המיבצע העבירו האמריקאים לעיראק במישרין, וגם באמצעות עסקנים ואלופי-צבא איראניים גולים שבאו לבגדאד, מידע שהתגלה ככוזב.

לפני כמה שבועות נערך באיראן נסיון של הפיכה. בראשו עמדו מפקדי חיל-האוויר. בהתאם לשיטה הנהוגה עתה באיראן, הוצאו המפקדים להורג. אחרי מישפט מגוחך, כל טייסי חיל-האוויר האיראני, כ-350 במיספר, נאסרו, והמישטר החל בהעמי דתם הסיטונית אל הקיר.

סדאם החליט להגרום כאשר המתברר לו כי טייסים אלה חוסזו. הוא טעה. שופטי האיית-אללה הספיקו לרצוח רק כ-150 טייסים. האחרים הוצאו בחיפזון מתאי הנדונים-למוות והוזנקו נגד האויב הזאמני.

גם המטוסים האיראניים היו במצב הרבה יותר טוב מכפי שהיה נדמה לאמריקאי. א.צ. ג' נבלי טכנאים אמריקאים והלפים הספיקו האיראנים להזניק כוח אווירי מפתיע, שזולם בהצלחה במטרות עיראקיות.

שוב התאמתו שתי אמיתות. הידועות היטב לחוקרי תולדות-המלחמות: התקפה מצד אויב זר אינה מחלישה מישטר בלתי-ספולרי, אלא להיפך. מלכדת סביבו גם את יריביו. הטייסים הלואים, שהיו מוכנים להפיל את האיית-אללה, לא היססו לרגע להמריא בפקודתו, כדי להגן על המולדת.

מדינה מותקפת נוטה להחריף את המלחמה ולגרום להסלמה. מפני שהיא מרוגזת ונפחדת. האיראנים הם שפתחו בהתקפה על מיתקני-הנפט העיראקיים. הדבר התגסק בהם מייד, כי העיראקים הגיבו בהפצצת מיתקני-הנפט האיראניים.

בחידושים אלה של מהלומות מכאיבות מן האוויר, עיראק סבדה יותר. כי בעוד שתעשיית-הנפט האיראנית היתה כמעט משותקת ממיא, התעשייה העיראקית פרחתה. הכנסותיה דרושות לתוכניות השני קום של עיראק.

גם תיקונותיו של סדאם לסיום מהיר של המלחמה תכבדו. איראן הוועמת סירבה לסיים אותה, מבלי שהעיראקים ייסוגו מן השטחים שכבשו. תיתכן מלחמת-התשה ממושכת, שהסובלת העיקרית בה תהיה דווקא עיראק.

תעלומה 7: היכן ישראל?

ישראל תעלומה כלל. ישראל מפטפטה, מפטפטה. כל מי שיש לו פה, פוער אותו.

גם עיראק וגם איראן מחשידים את חיל-האוויר הישראלי בהפצצת הכור הגרעיני בבגדאד. אילו נערך מיבצע כזה, היה מחייב תושיה טכנית רבה.

אך מילכד זה אין ישראל קיימת בסיכסוך זה, הנערך בקירבה כה רבה לגבולות תיה. היא רק מדברת עליו.

סגן-הציר מרכזי ציפורי הציג פומבית לאיראן נשק וחלפים, אם תשנה את עמדתה. בגין הציג לאמריקאים בסיסים, גילה את הקשר הישן עם הכורדים. אלוף-איימן הזכיר את הצורך להפציץ את הכור הגרעיני.

כריגה, אין מדיניות ישראלית. לא תיתכן מדיניות בלי יעד סביר. היעד של ממשלת-ישראל אינו סביר, כי אין ערבי בעולם שיתכבד לו. לעומת זאת, אילו היה היעד להשיג שלום כולל, שיבטיח את האינטרסים של ישראל, הרי נוצרה בעקבות המלחמה הזדמנות טובה.

בין השאר: עיראק הפכה מתונה יותר, ואחרי מלחמה זו תהיה גם, זמנית, חלשה יותר מבחינה צבאית. האיום הצבאי העיראקי הוסר מישראל למשך כמה שנים.

הזרם המתון באש"ף, בהנהגת יאסר עראפאת, שוחרר מן הלחץ הקיצוני שבא בעבר מצד עיראק, במציאות החדשה תהיה גם סוריה הקיצונית בעלת יכולת מוקטנת ללחוץ על הנהגת אש"ף.

זהו הומן הטוב לפתוח במגעים שקטים וחשאיים (אם ממשלת-ישראל מסוגלת ביכולת לעשות משהו שקט וחשאי) לשם הנחת היסוד לשלום כולל עם העולם הערבי, ובעיקר שלום בין ישראל ובין הצייר החדש עיראק-סעודיה-ירדן-אש"ף.

גורם הזמן חשוב. כי הכור העיראקי לא יושקף לאורך ימים. בעוד כמה שנים תעמוד מולנו עיראק חזקה, בעייתית-יותר ובעזת יכולת גרעינית.

(המשך מעמוד 42)

רחמים אדם פדנטי ונקי, ובטח לא הסכים שכל הדם הזה יותן על הבגדים שלו. בהקשר לערוסי נזכרתי במישפט מסויים בחיפה, לפני כעשר שנים, שבו הופיע ברי-כוכבא דנוך, הלא הוא כוכבי, אחיהם של שרה ("שורי") דנוך וישראל דנוך. ואז אמר לו השופט קפאן, כשנתן את פסק-הדין: "מר ברי-כוכבא דנוך, אתה מתבוסס יתר מדי בדם כל היום ואתה רואה יותר מדי בשר... אולי תחליף מיקצוע?"

אבנר מעודד מגדל בצל במושב עשרת. הוא בא לתליאביב שלוש פעמים בשבוע ויושב במיפעל סלט לעובד. בדרך כלל הוא שחצן, שתלטן ואינו אהוד על איש. בכרם תולים בו את כל האשמה.

מרדכי ("מנטש") צרפתי עם רחמים אהרני וארוזה

אולי תחליף מיקצוע?"

ישראל דנוך נכנס כנראה לתמונה בגלל השיעמום שפוקד אותו בזמן האחרון, ובגלל התכונה להתערב בכל דבר שלא נוגע לו.

לאיציק אהרני אין שום קשר לפרשה הזאת. אני בטוחה. הוא איש עבודה שקם במשך כל השנים בחמש בבוקר ועובד עד הערב. אדם חביב, שלא מסוכסך עם איש ועוסק רק בענייני עבודתו.

מתמיה אותי מה שקראתי בעניין שורי (שרה דנוך). המישטרה טוענת כי הרצח תוכנן בביתה וכי היא סיעה לרחמים

המישטרה למסקנות כאלה? לפי מה? אני מכירה את שורי שנים רבות. אני חושבת שהגורל פשוט לא האיר לה פנים.

היא נולדה למישפחת דנוך ועוד בימי צעירותה רצתה להתרחק מאוהה סביבה שבה גדלה. היא הכירה את עורד קליפצקי, שהיה ימאי מחיפה. הוא עבר לתליאביב ושם נרצח כעבור זמן. לאחר מכן התרחתנה עם בעל מיפעל לייצור מחוכים בשם משה ליפשיץ. היתה לה בת אחת מעודד והיא רצתה עוד ילדים.

משה ליפשיץ חלה וכעבור זמן הוציאו לו כליה ולאחר מכן גם את השנייה. הוא שכב בבית-חולים במשך חודשים, מחובר לדיאליזה, ושרה ירבה איתו שם וטיפלה בו. המצב הזה נמשך כמה שנים. עד שהחליטו להתגרש.

אחרי ששורי חזרה מאמריקה עם התינוקת שילדה לטוביה, שוב נקשרה לליפי-שיץ והוא אף עזר לה לטפל בילדה. כל ה"רומן" עם טוביה אושרי התחיל בטעות.

הוא לא סבל את שורי ונהג להעליב אוריה בכל הזדמנות. עד לאותו הערב שבו נכנס לפיקוקס, מועדון-לילה בו עבדה שורי כקופאית, והעליב אותה יותר ומתמיד.

הוא היה שטוי, היא בכתה, ואנשים הסבירו לו כי הפעם הגויים, הוא התחרט, יצא לנחם אותה בחוץ ולפתע הפכו לזוג. כל זה קרה לפני כשנה וחצי, עד אז היו שום קשרי ידידות או יחסים ביניהם.

לכן הסיפור על שורי נראה לי אבסורד. היא אמנם מכירה את כולם, אבל זה לא אומר כלום. כאשר יגישו את כתבי-האישום — קראתי שיעשו זאת בשבוע הבא — יתחיל הסיפור להתבהר.

גם כוכבי היה קצב ומפרק בשר מעולה.

אם הוא כזה מומחה לפירוק ולחיתוך בשר, ואם זה נכון שהזמינו אותו באופן מיוחד באותו ערב, כפי שהוא מספר, השאלה היא מי חתך את הגופות. מה פתאום רחמים? אני לא מאמינה!

אם הוא כזה מומחה לפירוק ולחיתוך בשר, ואם זה נכון שהזמינו אותו באופן מיוחד באותו ערב, כפי שהוא מספר, השאלה היא מי חתך את הגופות. מה פתאום רחמים? אני לא מאמינה!